

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judecătorii - Constantin Alerguș, Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Cerlat Andrei și avocatul acestuia Lupea Vitalie, de partea vătămată Coliba Gheorghe, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Cerlat Andrei Teodor, născut la 21.08.1990, originar și domiciliat în s. Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni.

Coliba Gheorghe Mihail, născut la 21.12.1993, originar și domiciliat în s. Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni.

Hismatdinov Constantin Ivan, născut la 18.10.1995, originar din or. Soroca și domiciliat în s. Corjova, r-nul Criuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 02.06.2015 - 24.12.2015;

instanța de apel: 22.01.2016 - 25.02.2016;

instanța de recurs: 27.04.2016 - 27.07.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015, Coliba Gh. și Hismatdinov C. au fost condamnați în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal, la câte 6 ani închisoare, iar Cerlat A. la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 02.05.2015, în jurul orei 21⁰⁰, inculpații Hismatdinov C., Coliba Gh. și Cerlat A., împreună prin înțelegere prealabilă, intenționat, avînd scopul răpirii unei persoane, s-au deplasat la domiciliul cet. Coliba Gh. din s. Dubăsarii-Vechi, r-ul Criuleni, unde propunîndu-i acestuia să iasă să discute referitor la deteriorarea unei oglinzi și sustragerea unei USB Flash, l-au impus să urce în automobilul de marca/model

"NISSAN SUNNY" cu n/î CR AM 714, după care au blocat portierele automobilului și Cerlat A. a scos dintr-o sacoșă o armă de vânătoare cu o țeavă lisă de marca/model "Izh-K", amenințînd-o astfel pe partea vătămată cu omor, după care au dus-o la marginea s. Dubăsarii - Vechi, r-ul Criuleni, unde toți împreună au scos-o din automobil și au tîrît-o într-o locuință părăsită din apropiere, aplicîndu-i astfel multiple lovituri cu o bîtă din lemn peste diferite părți ale corpului, după care i-au mai aplicat și lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului, cauzîndu-i leziuni corporale *neînsemnate*, acțiuni care a fost curmate de către Arnăut A. și Arnăut Au.

3. La 12.01.2016, împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cerlat A. să fie condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e), g) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, invocînd că pedeapsa aplicată de către prima instanță este prea blîndă și nu va atinge scopul legii penale.

Acuzatorul de stat a menționat că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că inculpatul anterior a fost condamnat și a ispășit doar o parte din pedeapsă. Totodată, instanța la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de faptul că anume Cerlat A. a procurat arma și acesta a fost inițiatorul infracțiunii.

3.1. La 19.01.2016, împotriva sentinței a depus apel inculpatul Cerlat A., care a solicitat casarea acesteia și rejudecarea cauzei, deoarece nu este de acord cu pedeapsa aplicată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, au fost respinse ca depuse peste termen apelurile declarate și menținută fără modificări sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, în cazul dezacordului cu sentința, procurorul și inculpatul Cerlat A. urmau să înainteze cererile de apel în termenul legal de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale (24.12.2015), or, procurorul a fost prezent la pronunțarea sentinței, cunoștea soluția instanței de fond și, totodată, i-a fost explicat în ședință publică dreptul său de a ataca sentința în termenul convenit. Inculpatul Cerlat A. a fost prezent în ședința de judecată la pronunțarea sentinței fiind prezent și avocatul acestuia Lupea V. La aceeași dată cu pronunțarea sentinței - la 24.12.2015, o copie a sentinței a fost primită de Cerlat A. iar altă copie i-a fost înmînată procurorului (f.d.19, vol. II). Necătfînd la aceasta, procurorul Rapeșco Iv. a depus apel la 12.01.2016, iar inculpatul Cerlat A. la 19.01.2016, deși data-limită pînă la care putea fi înaintat apelul împotriva sentinței a fost 08.01.2016, adică peste termenul prevăzute de art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că, apelanții nu au solicitat repunerea în termen a apelului în conformitate cu prevederile art. 403 Cod de procedură penală, iar în ședința instanței de apel nu au fost constatate

circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a apelurilor declarate de părți.

6. Împotriva hotărîrilor nominalizate, declară recursuri ordinare partea vătămată Coliba Gh., inculpatul Cerlat A. și avocatul acestuia Lupea V., care solicită:

- *partea vătămată Coliba Gh.* invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare a inculpaților.

În motivarea recursului ordinar, partea vătămată menționează următoarele argumente:

- faptei săvîșite de inculpați i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- cererea pînă la pornirea procesului penal nu a fost scrisă de el, dar de către mătușa sa;

- în cadrul urmăririi penale fiind recunoscut și audiat în calitate de parte vătămată, după finisarea întocmirii procesului-verbal, nu i s-a adus la cunoștință conținutul acestuia, astfel fiind încălcate prevederile art. 260 Cod de procedură penală;

- la sfîrșitul urmăririi penale i-a fost încălcat dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei penale;

- în ședința de judecată el a confirmat că nu a fost răpit de către Cerlat A., Coliba Gh. și Hismatdinov C. și careva arme de vînătoare nu a fost aplicat asupra sa, iar portierele automobilului nu au fost blocate;

- inculpații nu l-au maltratat, iar vătămrările corporale le-a primit în urma conflictului iscat cu Cerlat A. și Hismatdinov C. deoarece i-a numit cu cuvinte necenzurate;

- *inculpatul Cerlat A. și avocatul acestuia Lupea V.*, invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 7) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În motivarea recursului ordinar, recurenți menționează următoarele argumente:

- martorii acuzării au confirmat că nici unul din ei nu a citit procesele - verbale întocmite în cadrul urmăririi penale, fiind puși numai să semneze, astfel fiind încălcate prevederile art. 260 Cod de procedură penală;

- în cadrul urmăririi penale nu au fost folosite mijloace audio-video de înregistrare pentru întărirea bazei probatorii;

- în cadrul urmăririi penale nu au fost efectuate confruntări între inculpați și partea vătămată pentru individualizarea acțiunilor inculpaților prevăzute de art. 113 Cod de procedură penală;

- contrar prevederilor art. 114 Cod de procedură penală, nu s-au verificat declarațiile la locul infracțiunii, de asemenea nu a s-a efectuat reconstituirea

faptei conform art. 122 Cod de procedură penală;

- în ședința de judecată partea vătămată a confirmat faptul că el nu a fost răpit de nimeni, careva pretenții nu are față de inculpați;

- conflictul iscat între partea vătămată și inculpat a apărut spontan, iar mașina în care partea vătămată s-a urcat nu avea portiere și nici nimeni nu i-a încuiat ușa;

- inculpatul Cerlat A. a luat un băț de jos, care l-a găsit la moment când aveau loc altercații între ei;

- în ședința de judecată nu au fost examinate corpurile delictive, iar în cadrul urmăririi penale nu s-a efectuat vre-un experiment în vederea confirmării dacă arma de vânătoare putea fi folosită în automobil, deoarece în salonul automobilului erau cinci persoane.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul inculpatului Cerlat A., din motiv că a fost declarat peste termen.

Cu referire la aceste argumente, Colegiul penal atrage atenția la faptul că un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încât părții, care nu a utilizat apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat, instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, în caz contrar recursul poate fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, conform art. 402 Cod de procedură penală și exigențelor pct. 6.1. al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 "*Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel*", termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul conchide că ultima, corect a respins apelul inculpatului Cerlat V. ca fiind tardiv, just constatând că inculpatul, fiind condamnat la 24.12.2015, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată, a fost prezenta la pronunțarea sentinței, fiindu-i explicat de către instanță procedura și termenul de atac, precum și dreptul de a lua cunoștință de procesul-verbal al ședinței de judecată și de a formula observații asupra acestuia (f.d. 1-verso, vol. I). Totodată, o copie a

sentinței a fost înmînată inculpatului, fapt confirmat de către acesta, însă, nici el, nici apărătorul lui nu au atacat cu apel sentința adoptată, în termen de 15 zile, astfel demonstrînd că sunt de acord cu aceasta, cu calificarea faptei și cu pedeapsa aplicată.

Inculpatul a declarat apel la 19.01.2016, adică peste 26 zile după epuizarea termenului de declarare a acestuia prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, prin urmare, decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În continuare, instanța de recurs menționează că sentința primei instanțe, nu a fost contestată cu apel de partea vătămată Coliba Gh., respectiv nu există o decizie a instanței de apel în partea dată.

Astfel, prevederile art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează că pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de Curțile de Apel ca instanțe de apel.

În contextul dat, se face trimitere și la prevederile alin. (4) al aceluiași articol, care stipulează că nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate la art. 401 Cod de procedură penală, nu au folosit calea de atac apelul, ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

În speță, fondul cauzei nu a fost obiect de judecare în instanța de apel, nu sînt trase concluzii referitor la vinovăția ori nevinovăția lui Cerlat A., Coliba Gh. și Hismatdinov C. de săvîrșirea infracțiunii imputate, la aprecierea juridică a acțiunilor lor, precum și la măsura de pedeapsă aplicată, ceea ce la rîndul său limitează instanța de recurs ordinar de a verifica legalitatea hotărîrii referitor la fondul cauzei.

Respingerea de către instanța de apel a apelului declarat de către inculpat, pe motiv că a fost depus peste termenul legal prevăzut de lege echivalează cu neutilizarea de către acesta (Culeav R.), a căii ordinare de atac - *apelul*.

În recursurile ordinare declarate, partea vătămată, inculpatul și avocatul acestuia Lupea V. indică temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 7), 12) Cod de procedură penală, solicitînd casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare a Cerlat A., Coliba Gh. și Hismatdinov C.

Solicitările recurenților de a pune în discuție în instanța de recurs calificarea faptei comise de inculpați sunt neîntemeiate, de vreme ce aceștia nu au utilizat calea de atac - *apelul* și aceste solicitări nu au fost obiectul discuțiilor în instanța de apel.

Astfel, odată ce s-a stabilit că întîrzierea depunerii apelurilor nu a fost determinată de motive întemeiate, recursurile declarate urmează a fi apreciate ca

fiind vădit neîntemeiate, hotărîrea contestată nefiind afectată de erori de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Cerlat Andrei și avocatul acestuia Lupea Vitalie, de partea vătămată Coliba Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, în cauza penală în privința lui *Cerlat Andrei Teodor, Coliba Gheorghe Mihai și Hismatdinov Constantin Ivan*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 august 2016.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Ion Guzun